

Velilerin Sahip Oldukları Ebeveyn Tutumlarının Öğretmen, Öğrenci ve Sınıfa Yansımalarının İncelemesi¹

BÜŞRA SARI¹ Sabahattin ÇİFTÇİ²

¹Doktora Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Konya, Türkiye

busrassari.neu@gmail.com

²Prof. Dr. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Konya, Türkiye

sciftci@erbakan.edu.tr (Sorumlu Yazar / Corresponding Author)

Makale Bilgileri

ÖZ

Makale Geçmişi

Geliş: 22.08.2023

Kabul: 12.10.2023

Yayın: 29.10.2023

Anahtar Kelimeler:

Ebeveyn Tutumları,
İlkokul Öğrencileri,
Sınıf Öğretmenleri

Bu araştırmanın amacı çocuğu ilkökula devam eden ebeveynlerin çocuğa yönelik takındığı ebeveyn tutumlarının, sınıfa yansımaları nasıldır? sorusuna cevap aramaktır. Sınıf öğretmenlerinin, velilerinde görülen ebeveyn tutumlarının öğrencilerin sınıf içi davranışlarına yansımaları konusundaki görüşlerini derinlemesine incelemeyi amaçlayan bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma olarak desenlemiştir. Araştırmanın çalışma grubu, Konya ili merkez ilçelerinde 2021-2022 eğitim-öğretim yılında özel ve devlet okulunda görev yapan 11 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın katılımcılarının belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları belirlenirken sınıf öğretmenlerinin çalışmış oldukları okulların türü, hizmet yılı (en az on beş yıl ve üzeri olması tercih edilmiştir) ve buldukları çevrenin sosyo-ekonomik yapıları bir çeşitlilik alanı olarak kabul edilerek seçilmesine dikkat edilmiştir. Çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan sorular, iki uzman sınıf öğretmeni ve iki eğitim bilimi uzmanına gösterilmiştir. Araştırmacı tarafından yeniden düzenlenen yarı yapılandırılmış “Çocuğu İlkokula Devam Eden Ebeveynlerin Çocuğa Yönelik Takındığı Ebeveyn Tutumların, Çocuk ve Sınıf Öğretmenlerine Yansımaları Araştırmasına İlişkin Kullanılan Öğretmen Görüşme Formu” kullanılmıştır. Elde edilen veriler tematik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Bulgular ışığında katılımcı sınıf öğretmenleri, demokratik ebeveyn tutumunda yetişen öğrencilerin olumlu davranışlar; otoriter, ilgisiz ve koruyucu tutum gösteren velilerin öğrencilerinin ise olumsuz ve istenmedik davranışlar sergilediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre; anne-babaların çocuk yetiştirmede takındığı tutumların çocuğun sınıf içi davranışlarına olumlu ve olumsuz yansımaları olduğu ifade edilmiştir.

Examination Of The Reflections Of Parents' Attitudes To The Teacher, Student And Classroom

Article Info

ABSTRACT

Article History

Received: 22.08.2023

Accepted: 12.10.2023

Published: 29.10.2023

Keywords:

Parent Attitudes,
Primary School
Students,
Primary School
Teachers

The purpose of this research is to reveal how primary school parental attitudes towards the children influence the primary school student and the primary school teachers. With the aim to thoroughly examine the views of primary school teachers, on the topic of parental attitudes towards their children and their effects on the students' in-classroom behaviors, this study has applied basic qualitative research among qualitative research methods. The study group of the research consists of 11 primary school teachers working in private and public schools in the central districts of Konya Province during the academic year 2020-2021. Criterion sampling method was used to determine the study participants. While determining the study participants, attention was mostly paid, as an area of diversity, to the type of schools the primary school teachers worked in, the current year count of service (preferring minimum of fifteen years or more) and the socioeconomic status of the neighborhood in which they were located. The study questions, prepared by the researcher, were reviewed by two expert primary school teachers and two academicians. A semi-structured form titled “Teacher Interview Form Used Regarding the Study of Primary School Parental Attitudes towards Students and the Influence of these Attitudes on the Student and the Primary School Teachers” was reorganized and used by the researcher. The results were analyzed using thematic analysis method. In light of the findings, participating primary school teachers concluded that students growing up in a democratic parental attitude atmosphere displayed positive behaviors, while the students of parents with an authoritarian, disinterested and protective attitude displayed negative and undesirable behaviors. According to the study results, the attitudes of parents in raising children has been concluded to have positive and negative influences on the child's in-classroom behavior pattern. Additionally, in the course of raising children it has been concluded that mothers who work are more sensitive and democratic parents than fathers.

Atıf/Citation: Sarı, B. & Çiftçi, S. (2023). Velilerin Sahip Oldukları Ebeveyn Tutumlarının Öğretmen, Öğrenci ve Sınıfa Yansımalarının İncelemesi. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi (AKEF) Dergisi*, 5(3), 1400-1420.

“This article is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0)”

¹ Bu çalışma aynı isimli yüksek lisans tezinden uyarlanmıştır.

GİRİŞ

Aile içi yaşantılar çocuğun tüm hayatındaki insan ilişkilerinin gelişimini (Aslan, 2002) ve aynı zamanda çocuğun ailedeki yerini belirlemektedir. Çocuğa yöneltilen davranış ve ona karşı takınılan tavır ilk yaşantıların örülmesinde büyük önem taşımaktadır (Yavuzer, 1998). Ebeveynlerin çocuk yetiştirmede takındıkları roller, çocuklarını yetişkinlere dönüştürmekte ve şekillendirmektedir (Baumrind, 1971). Çocuk ailesinin, kendisine karşı gösterdiği tutum ve davranışları gözlemleyerek onları taklit etme ve özenme eğilimi göstermektedir. Bu gözlemler neticesinde öğrendiklerini biçimlendirip kendi benlik algısını ve kişiliğini oluşturmaya başlamaktadır (Aksoy, Kılıç ve Kahraman, 2009; Aydoğdu ve Dilekman, 2016; Birgin, 2012; Üredi ve Erden, 2009). Bu bağlamda ebeveynin davranışları sevilen, saygı duyulan ve çocuğun doğasına uygun özelliklere sahip olması bireyin ilerleyen yaşamını etkilemektedir (Üredi ve Erden, 2009).

Anne-baba ve çocuk ilişkisinin temelinde anne babanın tutumları yer almaktadır. Alan yazın incelendiğinde bugüne kadar ebeveynlerin çocuklara olan tutum ve davranışları çeşitli sınıflamalar altında toplanmıştır. Baumrind; otoriter, demokrat ve izin verici olmak üzere üç çocuk yetiştirme tarzından söz etmektedir. Maccoby ve Martin ise Baumrind'in üç çocuk yetiştirme tarzına dördüncüsünü ekleyerek (ilgisiz-ihmkâr ebeveynlik) dört kategoride toplamaktadır (Şirin, 2019). Yavuzer (2013) ise çocuk yetiştirmede takınılan tutumları baskıcı-otoriter tutum, destekleyici-yetkili ve güvenilir tutum, gevşek tutum, aşırı korumacı tutum, tutarsız ve kararsız tutum olarak sınıflandırmaktadır. Araştırmada bu sınıflandırmalardan yola çıkarak ebeveyn tutumları altı başlık altında incelenmiştir. 1. Otoriter-Baskıcı Tutum; otoriter ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumu katı kurallar üzerine kuruludur. Çocuğa hiçbir açıklama ve sorgulama fırsatı vermeden kendilerine tam itaat etmelerini beklemektedirler. Çocukların fikirleri aileleri tarafından önemsenmez. Bu nedenle aileler çocuklarıyla olan ilişkilerinde iletişim kanalları kapalıdır ve çocuklarının özerkliklerini kısıtlayıcı bir rol üstlenmektedirler (Hoskins, 2014). 2. Serbest -Gevşek ve Aşırı Hoşgörülü Tutum; bu tutumu benimseyen anne babalar çocuğuna karşı cezalandırıcı olmayan, izin verici ve kabul edici olarak tanımlanır (Baumrind,1991). Bu tür tutumun en önemli özelliği ebeveynlerin çocuğun yaptıklarına hiç müdahale etmemeleridir. Çocuğun yaptığı her davranış aile tarafından hoş karşılanır ve çocuk hiçbir şekilde denetim altında değildir. Bu yüzden de bu tutumu benimseyen ebeveynlerin çocuklarıyla olan iletişimi çok zayıf olmaktadır (Mansager ve Volk, 2004, s:7 akt; Durmuş, 2006). 3. İlgisiz- İhmalkâr Tutum; bu tür tutumu benimseyen anne babalar çocuklarına karşı ilgisiz davranmakta, onları denetleme ve sınırlama ihtiyacı hissetmemektedirler. Ebeveynler çoğunlukla aile olmanın verdiği sorumluluğu sadece çocuklarının maddi ihtiyaçlarını karşılamaktan geçtiğini ve çocuklarının duygusal ihtiyaçlarını görmezden gelerek çocuklarına karşı ilgisiz bir tutum sergilemektedirler (Yılmaz, 2020). 4. Dengesiz-Kararsız Tutum; bu tutumda anne-babalarda, çocuklarının yanında birbirlerini eşleştirme ve gelişen durumlar karşısında ebeveynlerden birinin olumlu diğerinin olumsuz bir tutum sergilemesi ya da ebeveynlerden birinin çocuğunu kayırması davranışı görülmektedir (Candemir, 2000). Çocuk eğitiminde kararsızlık tutumu sergileyen anne babalar çocuklarını ikilemde bıraktığından bu durumun çocukların kişilik gelişimini olumsuz yönde etkilediği görülmüştür. 5. Aşırı Koruyucu Tutum; ebeveynler çocuklarına karşı aşırı müdahaleci ve himayeci bir tutum sergilerler. Çocuğun duygu ve düşünceleri hiçe sayarak kararlar ebeveynler tarafından alınır (Yıldız, 2004). Anne babalar çocukları için her türlü fedakârlığı göstermekten çekinmezler. Dolayısıyla bu tutumda yetişen çocukların en belirgin özelliği öğrenilmiş çaresizlik ve yenilgiyi baştan kabul etme durumu olarak ortaya çıkmaktadır (Kaya, Bozaslan, ve Genç, 2012). 6. Demokratik -Yetkili Tutum; ebeveyn tutumları içerisinde araştırmacılar tarafından en kabul görülen, çocuklarına koşulsuz sevgi ve saygı gösteren ebeveyn tutumudur. Bu tutumda yetiştirilen çocuk her durumda sevildiğini ve ailesi tarafından desteklendiğini hisseder (Goodall, 2013). Çocuğun içinde bulunduğu dönemin gelişim özellikleri, istek ve beklentileri göz önüne alınarak kurallar konulur. Bu kurallar ebeveynler tarafından çocuklara açıklanır. Çocuğa davranışlarının neticesinde karşılaşılabileceği durumlar aktarılır. Böylece davranışın sorumluluğu çocuk kontrolüne bırakılır. Çocuk kuralları açıkça sorgulayabilme ve tartışma yetkisine sahiptir (Yıldız, 2004).

Anne-babanın çocuğa karşı olan tutumlarının şekillenmesinde çocuğun aileyle kurduğu duygusal bağın yanı sıra ailenin içinde bulunduğu sosyoekonomik düzey, yaşadığı çevre, aile üyelerinin eğitim düzeyi, çocuğun istenen ve beklenen bir çocuk olması gibi çeşitli çevresel faktörlerin de çocuğun gelişimini şekillendirmede son derece etkilidir (Aslan, 2002; Fan ve Chen, 2001). Çocuk yetiştirilmesi konusunda bir diğer çevresel etmen de anne-babaların içinde bulunduğu kültürdür. Anne babalar içinde bulunduğu kültürel ortamı çocuklara karşı sergiledikleri tutumlara yansıtılmaktadırlar (Şahin ve Özyürek, 2008; Şirin, 2019). Çocuk yetiştirmedeki amaç çocukların hayatta başarılı olmak için ihtiyaç duydukları kritik beceriler olarak kabul edilirse, kültürden kültüre de değişeceğini kabul etmek gerekmektedir (Şirin, 2019).

Ayrıca yapılan araştırmalarda çocuğun ailede başlayan eğitim sürecinin, bireyin okula başlamasıyla aile, öğretmen ve toplum arasında ortaklaşa yürütülmesi gerekliliği vurgulanmaktadır (Keith, Keith, Troutman, Bickley, Trivette ve Singh, 1993 akt; Kocayörük, 2016).

Bireyin gelecekteki yaşamında belirleyici bir role sahip etkenlerden biri de eğitim aldığı kurumdur. Bu nedenle okulun geliştirilmesi ve tüm ilgililerin eğitim sürecine katılması gerekir. Eğitim süreci boyunca okul-aile iş birliğinin her aşamada birlikte hareket etmesinin, okulun amaçlarına ulaşmasına ve öğrenci davranışlarına olumlu yansımaları olacaktır. Özellikle ilköğretim kademesinde sağlıklı bir etkileşim ve iş birliğinin oluşturulması, çocuğun gelecekteki yaşantısında yordayıcı olması bakımından çok büyük önem taşımaktadır (Gökçe, 2000). Ayrıca Türk Eğitim Sistemi içinde de bu ihtiyaç göz önünde bulundurulmuş ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda okul aile iş birliğine "eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için okul aile arasında iş birliği sağlanır" maddesiyle yer verilmiştir. Okul ve aile arasındaki dinamikliği sağlamada Calderhead (1997) öğretmenin rolünü, "Öğrencileriyle bütünleşerek onların hissettiklerini anlaması, eğitim ortamını düzenlemesi, meslektaşları ve ebeveynler ile sürekli iş birliği içinde olması gerekir." şeklinde ifade etmiştir. Öğretmen ve aile arasındaki iş birliği öğrencinin okula gelme istekliliğini de etkilemektedir. Bu nedenle öğretmenin aileyle kurduğu iletişim ve iş birliğinin sağlam temeller üzerine kurulması öğrenciyi okul hayatında başarılı kılmaktadır. Ancak öğretmen ile aile arasındaki bu etkileşimin zayıf olduğu ve öğretmenle ailenin bazı problemler yaşadığı durumlarda çocuğa yansımalarının olumsuz olduğu görülmektedir (Ekinci, 2019).

Bu nedenlerle, velilerin sahip oldukları ebeveyn tutumlarının sınıf içine yansımalarını ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Sorular sıklıkla karşılaşılan 4 ebeveyn tutumuna yönelik olarak oluşturulmuştur.

Araştırma soruları

1. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ebeveyn tutumlarının çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımaları nelerdir?
2. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, sınıf öğretmenlerinin meslek hayatlarında en sık karşılaştıkları ebeveyn tutumları nelerdir?
3. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre baskıcı-otoriter ebeveyn tutuma sahip velilerin çocuklarında görülen davranışlar nelerdir?
4. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre koruyucu ebeveyn tutuma sahip velilerin çocuklarında görülen davranışlar nelerdir?
5. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre demokratik ebeveyn tutuma sahip velilerin çocuklarında görülen davranışlar nelerdir?
6. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ilgisiz ebeveyn tutuma sahip velilerin çocuklarında görülen davranışlar nelerdir?
7. Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre veli rollerinde gözlenen farklılıklara ilişkin bulgular nelerdir?
8. Sınıf öğretmenlerinin velilerden beklenilerine ilişkin görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Bu bölüm içerisinde araştırmanın modeli, örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre, farklı ebeveyn tutumlarına sahip anne babaların davranışları ile çocuklarının bu ebeveyn tutumlarından kaynaklı davranışlarının sınıf içine yansımalarını derinlemesine incelemeyi amaçlayan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, bireylerin belirli bir konuda oluşturdukları anlamların incelenmesiyle, alana özgü açıklama ya da teori geliştirme süreci olarak ifade edilmekte (Özden ve Saban, 2019); gözlem, görüşme, doküman incelemesi gibi veri toplama teknikleri kullanılarak, araştırma sürecinin nitel bir bakış açısıyla gerçekleştirildiği bir araştırma yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Temel nitel araştırma, bütün disiplin ve uygulama

alanlarında görülebilmekle birlikte eğitim alanında kullanılan en yaygın nitel araştırma türüdür (Merriam, 2009).

Çalışma Grubu

Araştırma, Konya ili merkez ilçelerinde 2020-2021 yılları içerisinde görev yapmakta olan özel ve devlet okulu olmak üzere 11 sınıf öğretmeni ile yürütülmüştür.

Araştırmanın katılımcılarını belirlemek için amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme, araştırmanın amacına uygun olarak önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan durumların tercih edilmesidir (Patton, 2005). Bu araştırmanın katılımcıları belirlenirken sınıf öğretmenlerinin çalışmış oldukları okulların türü, mesleki deneyimi en az on beş yıl ve üzeri olması belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını 7'si devlet okulu, 4'ü özel okul öğretmeni olmak üzere toplam 11 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubuna sınıf öğretmenleri gönüllülük esasına göre dâhil edilmiştir.

Tablo 1. Araştırmanın Çalışma Grubu

<i>Katılımcılar</i>	<i>Cinsiyet</i>	<i>Hizmet Yılı</i>	<i>Okul Türü</i>
<i>Ö1</i>	Kadın	28	Devlet
<i>Ö2</i>	Kadın	31	Özel
<i>Ö3</i>	Kadın	26	Devlet
<i>Ö4</i>	Kadın	20	Devlet
<i>Ö5</i>	Kadın	27	Devlet
<i>Ö6</i>	Kadın	25	Devlet
<i>Ö7</i>	Kadın	26	Devlet
<i>Ö8</i>	Erkek	25	Devlet
<i>Ö9</i>	Kadın	29	Özel
<i>Ö10</i>	Kadın	19	Özel
<i>Ö11</i>	Erkek	18	Özel

Veri Toplama Araçları ve Süreçleri

Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından” Çocuğu İlkokula Devam Eden Ebeveynlerin Çocuğa Yönelik Takındığı Ebeveyn Tutumlarının, Çocuk ve Sınıf Öğretmenlerine Yansımaları Araştırmasına İlişkin Kullanılan Öğretmen Görüşme Formu” yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme, araştırmanın ana ve alt problemlerine ilişkin veri toplamak için, araştırmacı ve katılımcı arasında soru sorup, cevap almaya yönelik bir iletişimdir. Nitel araştırmalarda sıkça kullanılan görüşme, bireylerin bakış açılarını, kişisel deneyimlerini, duygu ve algılarını ortaya koymak için sıkça kullanılan güçlü bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Katılımcıların araştırmanın alt problemlerine ilişkin bilgi ve görüşlerini almak amacıyla araştırmacı tarafından aşağıda yer alan basamaklar doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme formu geliştirilmiştir;

- İlgili alanyazın incelenmiş ve bu doğrultuda araştırma konusuna yönelik taslak görüşme formu oluşturulmuştur.
- Hazırlanan taslak görüşme formu alanda çalışan iki uzman sınıf öğretmeni ve iki akademisyene gönderilmiştir.
- Akademisyenler ve öğretmenlerden gelen dönütler doğrultusunda görüşme formu yeniden düzenlenerek son hali verilmiştir.
- Görüşme formu bir sınıf öğretmeni ile pilot görüşme yapılarak denenmiştir.
- Yapılan pilot görüşme incelenmiş ve gerekli düzenlemeler yapılarak son halini almıştır. Araştırmanın güvenilirliğini artırmak için sınıf öğretmenlerinin görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır.

Görüşme formunun hazırlanırken aşağıda yer alan ilkelere dikkat edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2018):

- Kolay anlaşılabilir sorular yazma,
- Odaklı sorular hazırlama,
- Açık uçlu sorular sorma,
- Yönlendirmekten kaçınma,
- Çok boyutlu soru sormaktan kaçınma,
- Alternatif sorular ve sondalar hazırlama,
- Farklı türden sorular yazma,
- Soruları mantıklı bir biçimde düzenleme,
- Soruları geliştirme

Yarı yapılandırılmış görüşme formu üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde araştırma hakkında bir ön bilgi ve sorumlu araştırmacılar hakkında bilgiye yer verilmiştir. İkinci bölümde görüşme sorularına yer almaktadır. Üçüncü bölümde ise katılımcının kişisel bilgilerine ilişkin; katılımcının cinsiyeti, yaşı ve mesleki deneyimlerine yer verilmiştir.

Görüşme formu toplam 8 sorudan oluşmaktadır. 11 katılımcıyla yapılan görüşmeler toplam 287 dakika 24 saniye sürmüştür. Bu görüşmelerin en uzun süreni 42 dakika olarak kayda geçerken en kısa görüşme 15 dakikada gerçekleşmiştir. Elde edilen ses kayıtları yazıya aktarılmıştır. Çevriyazı metinleri Times New Roman yazı karakteri ve 12 punto boyutunda hazırlanarak toplam 53 sayfa ham veri elde edilmiştir.

Araştırma verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış, görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmada bu yöntemin kullanılacak olmasının nedeni, bireylerin düşünce süreçlerinin daha yakından izlenebilmesi, verdikleri cevaplar arasındaki farklılıkları ve paralellikleri saptayıp buna göre karşılaştırmalar yapmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırma kapsamında belirlenen on farklı okulda okul idaresinin ve görüşme yapılacak sınıf öğretmeninin gönüllü olmasına dikkat edilmiştir. Katılımcılarla görüşmeye başlanmadan önce, sınıf öğretmenlerine araştırmanın amacı, ebeveyn tutumlarına ilişkin bilgilendirme ve görüşmenin ne kadar süreceği hakkında bilgiler verilmiştir. Katılımcı öğretmenlerden eğitim öğretim faaliyetlerine engel olmayacak şekilde randevu tarihi alınmıştır. Tüm görüşmeler öğretmenlerle yüz yüze olarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca görüşme esnasında katılımcı öğretmenlere ses kayıt cihazı kullanılacağı bildirilmiş ve olumsuz bir dönüt olmamıştır. Öğretmenlerle yapılan bu görüşmeler 2022 yılının Ocak ve şubat ayları arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğretmenlerin isimleri etik nedenlerden dolayı kullanılmamıştır. Öğretmenler “Ö1, Ö2, Ö3, Ö4...” şeklinde kodlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada sınıf öğretmenlerine araştırmanın amacına yönelik hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorular sorularak elde edilen veriler tematik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Tematik içerik analizinde belli bir konu üzerinde yapılan birden fazla araştırmanın bulguları belirlenen şablon veya temalar çerçevesinde, ham verilerden farklı eleştirel bir gözle incelenip sentezlenerek yorumlanır (Au, 2007; Finfgeld, 2003; Walsh ve Downe, 2005). Böylelikle tematik içerik analizi aynı zamanda bir konunun farklı boyutlarını konu edinen araştırmalardaki benzer yönleri nitel olarak sentezleyip örneklendirdiğinden araştırmacılara kaynak oluşturmaktadır (Çalık, Ayas ve Ebenezer, 2005; Çalık ve Sözbilir, 2014). Verilerin analizi, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yanıtları doğrultusunda belirli bir anlam bütünlüğü sağlanacak şekilde temalardan oluşmaktadır.

Etik

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı. (09/07/2021, 2021/431).

BULGULAR

Bu bölümde araştırma sırasında sınıf öğretmenleri ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen verilerin analizi sonucu ortaya çıkan bulgulara yer verilmektedir.

1. Farklı Ebeveyn Tutumlarının Sınıfa Yansımalarına Göstermesine İlişkin Bulgular

Örneklem grubunda bulunan sınıf öğretmenlerine ilk soru olarak, “Çocukların sınıf içi davranışlarında ne tür farklılıklar gözlemliyorsunuz? Sizce bunların sebepleri neler?” sorusu yöneltilmiştir.

Tablo 2. Sınıfa Yansıyan çocuk davranışlarına İlişkin Bulgular

	Alt Tema	Katılımcılar
	Okul Kurallarına Uymama	Ö1, Ö2, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11
	Sürekli Mazeret	Ö1, Ö2, Ö9
	Diğer Çocukları Engelleme	Ö6, Ö9, Ö11
İstenmedik Davranışlar	Dikkat Dağınıklığı	Ö6, Ö9
	Saldırganlık	Ö11
	Kılık-Kıyafet	Ö4
	Hırsızlık	Ö2
	Sınıf Eşyalarına Zarar Verme	Ö9
	Düzensizlik	Ö2
	Kurallara Uyum	Ö1, Ö3, Ö8, Ö9
İstendik Davranışlar	Sorumluluk Alma Bilinci	Ö3, Ö9
	Düzenli ve Planlı Olma	Ö9, Ö10

Tablo 2 incelendiğinde bu sürecin istenmedik davranışları olarak sekiz öğretmen okul kurallarına uymama davranışı, üç öğretmen diğer çocukları engelleme davranışı, üç öğretmen sürekli mazeret gösterme davranışı, iki öğretmen dikkat dağınıklığı, bir öğretmen saldırganlık, bir öğretmen düzensizlik, bir öğretmen sınıf eşyalarına zarar verme, bir öğretmen kılık kıyafetteki düzensizlikten ve bir öğretmen ise hırsızlık davranışını sınıf içinde sergilediklerini ifade etmişlerdir. Çocukların okul kurallarına uyum konusunda direnç gösterdiğini ifade eden Ö6; “*Şimdi bizim en çok karşılaştığımız davranış bozukluklardan birisi sınıf içi kurallara uyum konusunda çok fazla davranış bozuklukları gözlemliyoruz. Mesela bazı çocuklar o kadar evde baskı ve kuralcı yetiştiriliyorlar ki burada bunu dışarıya atma... Kendini rahat hissediyor, özgür bir ortam olarak hissediyor ve bunu dışarıya direkt yansıtıyor... sınıf kuralları konusunda çok rahatsızlıklarım var. Pandeminin de verdiği bir düzen bozukluğu var çocuklarda, anne babaların evde yaptıkları aşırı baskıdan kaynaklı olduğunu düşünüyorum.*” İfadeleri ile değinirken Ö7; “*Kurallara uymayan çocuk stili var. Onları aynı duruma, eşit duruma getirmek en başta eğitimden, yani öğretimden önce eğitim. Yani sırada oturması, sınıftan zil çalınca çıkması bunları öğretmek, öğretmek. Davranışın en basiti, zaten zil çalınca dışarıya çıkmak, en basiti o. Oturacak, parmak kaldıracak bunları öğretmek sorun, özellikle şu son dönemde.*” açıklamasında bulunmuştur.

Bu sürecin istendik davranışları olarak ise dört öğretmen çocukların kurallara uyum davranışlarını ifade ederken, iki öğretmen sorumluluk alma bilincinde olduklarını ve iki öğretmen ise düzenli ve planlı olma davranışı sergilediklerini ifade etmişlerdir. Çocukların kurallara uyum davranışı gösterdiğini ifade eden Ö9; “*Etkinliklere çok güzel katılım sağlıyorlar arkadaşları tarafından çok seviliyor. Mesela sınıfta A. isimli bir öğrenci var çok gözde bir öğrenci... herkes onunla etkinlik yapmak istiyor. Sınıf içi kurallara uyar, çocuğun gerçekten davranışları dört dörtlük.*” açıklamasında bulunmuştur. Sınıfta sorumluluk alma bilinci yüksek olan çocukların olduğunu ifade eden Ö3; “*Çok sorumluluk sahibi öğrencilerimiz var, kendisine verilen görevi eksiksiz yerine getiriyor*” açıklamasında bulunmuştur.

2. Karşılaştıkları Ebeveyn Tutumlarına İlişkin Bulgular

Araştırmada cevabı aranan ikinci soru, sınıf öğretmenlerinin meslek hayatlarında en sık karşılaştıkları ebeveyn tutumlarının belirlemeye yöneliktir. Bu araştırma sorusu ile ilgili olarak katılımcılara “Siz ne tür ebeveynlerle karşılaşıyorsunuz, kısaca bahseder misiniz?” sorusu yöneltilmiş, konu hakkında derinlemesine bilgi toplamak amacıyla öğretmenlerden konuya ilişkin örnekler vermelerini, görüş ve değerlendirmelerini ifade etmeleri istenmiştir.

Tablo 2. Karşılaştıkları Ebeveyn Tutumlarına İlişkin Bulgular

Alt Tema	Katılımcılar
İlgisiz-İhmalkâr Ebeveyn Tutumu	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö11, Ö10
Aşırı Koruyucu Ebeveyn Tutumu	Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö10
Otoriter Ebeveyn Tutumu	Ö2, Ö3, Ö9
Demokratik Ebeveyn Tutumu	Ö11

Tablo 3 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları ebeveyn tutumlarında 9 dokuz öğretmen ilgisiz -ihmkâr ebeveyn tutumu, yedi öğretmen aşırı koruyucu ebeveyn tutumu, üç öğretmen otoriter-baskıcı ebeveyn tutumu, iki öğretmen izin verici ebeveyn tutumu ve bir öğretmen ise demokratik ebeveyn tutumları ile karşılaştıklarını ifade etmiştir. İlgisiz -ihmkâr ebeveyn tutumu ile karşılaşan Ö4: “*İlgisiz-ihmkâr diyebilirim. Hiçbir şeyden haberi olmayan, çocuğun yazdığı yazıdan, okulda ne işlediğinden, ödevinden defterinden kitabından ya da işte okuldaki her durumundan... Hiç mesela beni aramayan sormayanlar çok sık var. “Ne yapıyor hocam? Sınıfta bu çocuk nasıl?” demeyenler de var. Tamamen bana bırakmış veli, hiç orali değil.*” açıklamalarına yer verirken, Ö10: “*İlgisiz ve ihmalkâr bir grup var ki ekinlik zamanı çocuk arkadaşlarından malzeme dilenmekte. Neden dilenmek diyorum biliyor musunuz, bir iki kez unutup arkadaşları yardımcı oluyor, bizler yardımcı oluyoruz. Ama bu durum sürekli gerçekleşince çocuklarda sömürüldüğünü düşünüyor. Ö11;*” Ben bir özel okulda öğretmen olduğumdan aşırı korumacı ailelerde çok sık karşılaşıyoruz. Karar vermede çok zorluk yaşıyorlar gelip her şeyi bana soruyor. Akranlarıyla oynamayı bilmiyorlar çocuklar, iletişim kurmakta zorlanıyorlar. Arkadaşlarıyla uyum problemleriyle de çok sık karşılaşıyorum.” açıklamalarına yer vermiştir. Otoriter ebeveyn tutumuna ilişkin görüşünü Ö3: “*Sık karşılaştığımız ebeveyn tutumlarından bir diğeri de otoriter veliler valla bu çocuklar özgüven duygusundan yoksun oluyorlar anne baba sürekli baskıcı bir tavır sergiliyor.*” şeklinde ifade etmiştir. İzin verici ebeveyn tutumu ile karşılaştığını ifade eden Ö2: “*Çocuğunun tamamen bütün isteklerini yerine getirmeye çalışan, kendini hoşgörülü olarak nitelendiren veliler var.*” ve Ö10: “*İzin verici ebeveyn tutumu ile çocuğuna karşı baş eğdiren aile ile karşılaşıyorum. Hatta evde çocuğa ödev yaptıramadığını ve bizi kötü polis olarak kullandıklarına şahit oluyorum.*” açıklamalarında bulunmuşlardır.

3. Otoriter Ebeveyn Tutuma Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Örneklem grubunda bulunan sınıf öğretmenlerine dördüncü soru olarak, sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları ebeveyn tutumlarından otoriter ebeveyn tutumunda yetişen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımalarını belirlemektir. Bu kapsamda katılımcılara “Sizce Otoriter ebeveyn tutumunda yetiştirilen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımaları nelerdir? (beklenti, iletişim, problem) Bir örnek verebilir misiniz?” araştırma sorusu sorulmuştur.

Tablo 4. Otoriter Ebeveyn Tutuma Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Alt Tema	Katılımcılar
İtaatkarlık-Sorgulamama	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö9

Kendini İfade Edememe	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö8
Sessiz-İçine Kapanıklık	Ö1, Ö2, Ö4, Ö7, Ö8
Aşırı Kaygı	Ö4, Ö6, Ö10, Ö11
Problem Davranış	Ö6, Ö9, Ö10
Akademik Başarısızlık	Ö3, Ö9, Ö11
Yaratıcı Düşünememe	Ö2, Ö9
Öğretmen Korkusu	Ö4, Ö11

Tablo 4'e göre sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde öğretmenlerin görüşleri belli bir görüşte sıklık göstermemiştir. Bu kapsamda beş öğretmen kendini ifade edememe becerisi, beş öğretmen sessiz-içine kapanıklık davranışı, beş öğretmen itaatkarlık-sorgulamama davranışı, dört öğretmen öğrencilerinde oluşan aşırı kaygı, üç öğretmen akademik başarısızlık, üç öğretmen problem davranışlar, iki öğretmen yaratıcı düşünemediklerini ve iki öğretmen ise öğretmen korkusu yaşadıkları görüşlerini bildirmiştir. Sınıf içi davranışlarda öğrencilerinin kendini ifade etmede eksiklik yaşadığı bildiren Ö3; " *İç dünyasında mesela daha sessiz, sınıfta diğer öğrencilerle mesela iletişimde kendisini ifade edememe, oyun içerisinde kendisine söylenenleri yerine getirme ama kendisi bir kural koymama ya da oyunda kendisinden istenenlerin dışında "Bu da benim isteğim, benim istediğim şekilde de bu olabilir mi?" sorusunu bile sormama davranışıyla karşılaşıyorum*" ifadelerinde bulunurken Ö4; " *Kendini çok fazla ifade edemiyor. Şöyle, mesela doğruyu bilse de buna cesaret edemiyor. Kendi başına mesela ifade ettiği şeylerde yazılı olarak ya da mesela bir sınavda bir testte ifade edebiliyor konuşmuyorsa eğer. Yani benimle iletişimde olmadığı durumlarda başarısını gösterebiliyor. Ama aynı çocuğu karşına alıp bir şey sorduğunda ya da konuşarak ifade edebileceği bir şey sorduğunda tutukluk yaşıyor maalesef. Kendini iyi ifade edemiyor. Cesaret edemiyor.*" ve Ö8; " *Şimdi çok aşırı derecede otoriter ailede yetişen öğrenci çok huzursuz oluyor sınıf içinde. Sürekli böyle kıpırdayan ama özgürce kendini ifade edemeyen. Yani "Bir şey söylesem mi, söylemesem mi?" davranışı gösteren çocuklar oluyorlar. Ve çok içine kapanık oluyorlar, kendilerini böyle kapatıyorlar. İçeride kapanıyorlar, ifade edemiyorlar kendilerini.*" açıklamalarında bulunmuştur. Sessiz- içine kapanıklık davranışı gösterdiklerini ifade eden Ö8; " *Ve bu öğrenciler çok içine kapanık oluyorlar, kendilerini böyle kapatıyorlar. İçeride kapanıyorlar, ifade edemiyorlar kendilerini. Otoriter ebeveyn tutumuna sahip ailede yaşayan çocukların tabii davranış bozuklukları oluyor bazen ama ben daha çok otoriter ailede yetişen çocukların daha çok içine kapanık olanlarına rastladım.*" ve ifadelerine yer vermiştir.

4. Aşırı Koruyucu Ebeveyn Tutuma Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Araştırmada cevabı aranılan beşinci soru, sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları ebeveyn tutumlarından aşırı koruyucu ebeveyn tutumunda yetişen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımalarını belirlemektir. Bu kapsamda katılımcılara "Sizce aşırı koruyucu ebeveyn tutumunda yetiştirilen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımaları nelerdir? (beklenti, iletişim, problem) Bir örnek verebilir misiniz?" araştırma sorusu sorulmuştur.

Tablo 5. Aşırı Koruyucu Ebeveyn Tutuma Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Alt Tema	Katılımcılar
Sorumluluk Alamama	Ö1, Ö2, Ö3, Ö6, Ö8, Ö9, Ö11
Akademik Başarısızlık	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö11
İsteksizlik	Ö5, Ö7, Ö8, Ö4, Ö9
Ebeveyn Korumacılığını Öğretmenden Bekleme	Ö1, Ö4, Ö7, Ö2, Ö11
İletişim Problemi	Ö6, Ö7, Ö8, Ö11
İçine Kapanıklık-Utangaçlık	Ö6, Ö8, Ö9
Alınganlık-Kırılğanlık	Ö1, Ö2, Ö7
Özgüven Eksikliği	Ö5, Ö9
Sağlık Problemleri (Devamsızlık)	Ö1, Ö4

Tablo 5 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin aşırı koruyucu ebeveyn tutumunda yetişen öğrencilerinin sınıf içi davranışlara yedi öğretmen sorumluluk alamama, beş öğretmen akademik başarısızlık, beş öğretmen ebeveynin göstermiş olduğu korumacı tutumun öğrencinin öğretmenden beklemesine, beş öğretmen öğrencilerinin okul hayatlarında isteksiz tutum gösterdiğin, dört öğretmen hem kendileriyle hem de arkadaşlarıyla olan sosyal ilişkilerinde iletişim problemi, üç öğretmen alıngan-kırılğan davranış gösterdiklerini, üç öğretmen içine kapanık-utangaç tavırlar gösterdiğini, iki öğretmen ailenin titiz-hassas davranışlarından dolayı sağlık problemleri yaşadıklarını bu durumun öğrencilerinin okul devamsızlıklarını etkilediği görüşlerini bildirmişlerdir. Öğrencilerinin sınıf içi davranışlarında sorumluluk alamadıklarını Ö2;” Bir de üzerine sorumluluk almıyor. Mesela araç gerecini evde unutmuş ve bunun sorumluluğu şey değil “Annem koymamış” bile diyebiliyor. Yani bütün ihtiyaçları ebeveyn tarafından karşılanan karşılanıyor, sorumluluk almıyor. Kendi üzerinde hiçbir şeyi yok çocuğun.” İfadelerine yer verirken Ö3;” Aşırı korumacı ebeveynde de çocuğun sorumluluk duygusu gelişmemiş oluyor. Çocuk kendini üzüyor. Sorumluluklarını yerine getirmek için emek gayret sarf etmiyor. E çünkü bundan önce çocuğun, öğrencinin gereken işlerini ebeveyn yüklenmiş, üstüne almış, sırtlanmış. E çocuk okula başladığı zaman da yetiştiremediği yerlerde annesinden yardım istiyor. Yani tam anlamıyla çocuğun sorumluluk duygusu gelişmiyor, çünkü sürekli arkasını toplayan birisi var. Çocuğun kendi sorumluluğu yok... Hayır, herkes kendi sorumluluğunu kendisi yerine getirecek. Çocuk ödevini örneğin yetiştiremediğinde annesi tamamlamayacak, annesi yazmayacak, annesi yapmayacak. Yapamıyorsa, öğretmen ödevi kontrol ettiğinde fark edecek, ona göre çocuğa yaklaşımda bulunacak veya çocuğu telkinde bulunacak, çocuğu ikna etmeye çalışacak.” açıklamalarında bulunmuştur. Ö5;” Aşırı koruyucu ailelerin yetiştirdiği çocuklarda gerçekten büyük sorunlar çıkıyor. Örneğin çocuk iki kelime yazıyor “Benim kolum yoruldu, elim ağrıdı. Ben yazmak istemiyorum” ya da “Çok yazdık, artık yazmak istemiyorum, yapmak istemiyorum” ya da “Bugün çok soru çözdük, artık çözmeyelim” ya da “Benim karnım acıktı, ben ders yapmak istemiyorum” gibi...” öğrencilerinin süreç içinde isteksizliğine değinirken Ö7 ise;” Çocuğun yapması gereken her şey aile tarafından karşılanınca ne oluyor? çocuk okulda hiçbir şey yapmak istemiyor. Sınıfta annesi veya babası da yok destek alacağı, çocuk mecbur tek başına yapma durumda oluyor. Haliyle sıkılıyor, yazmak istemiyor, okumak istemiyor.” görüşlerine yer vermiştir. Ö1;” Aşırı koruyucu ailelerde çocuk çabuk hastalanabiliyor. Yürümeyi, bazı fiziksel etkinlikleri

kolay yapamıyor ben bunu fark ettim. Çocuklar zıplamayı beceremiyor. Fiziksel kondisyonları çok düşük oluyor aşırı koruyucu ailelerde. Hatta ben buna eklenir mi bilmiyorum, belki bağışıklık sistemi bile düşük oluyor olabilir.” şeklinde ifade etmişlerdir.

5. Demokratik Tutuma Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Araştırmada cevabı aranan altıncı soru, sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları ebeveyn tutumlarından demokratik ebeveyn tutumunda yetişen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımalarını belirlemektir. Bu kapsamda katılımcılara “Sizce demokratik ebeveyn tutumunda yetiştirilen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımaları nelerdir? (beklenti, iletişim, problem) Bir örnek verebilir misiniz?” araştırma sorusu sorulmuştur.

Tablo 6. Demokratik Ebeveyn Tutuma Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Alt Tema	Katılımcılar
Kendini İfade Etme Becerisi	Ö8, Ö7, Ö4, Ö3, Ö1, Ö2, Ö11, Ö9
Özgüven Duygusu	Ö11, Ö9, Ö7, Ö4, Ö3, Ö6, Ö8
Kurallara Uyum	Ö11, Ö6, Ö1, Ö3, Ö4, Ö7, Ö8
Kendinin ve Başkalarının Hakkına Saygı Duyma	Ö11, Ö10, Ö9, Ö7, Ö5, Ö4
Akademik Başarı	Ö9, Ö8, Ö6, Ö5, Ö3
Empati	Ö1, Ö2, Ö7, Ö10
Sorumluluk Duygusu	Ö3, Ö11, Ö9, Ö10,
Olgunluk	Ö1, Ö2, Ö11

Tablo 6 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin, demokratik ebeveyn tutumunda yetişen öğrencilerinin sınıf içi davranışlarına, sekiz öğretmen kendini ifade etmedeki becerilerinin yüksek olduğunu, yedi öğretmen sınıf ve okul kurallarına uyma davranışı gösterdiklerini, yedi öğretmen öğrencilerinin özgüven duygularının gelişmiş olduğunu, altı öğretmen kendinin ve başkalarının hakkına saygı duyma davranışı gösterdiklerini, beş öğretmen akademik başarılarının yüksek olduğunu, dört öğretmen empati kurma becerisine sahip olduğunu, dört öğretmen sorumluluk duygularının gelişmiş olduğunu, üç öğretmen akranlarına kıyasla olgun davranışlar gösterdiklerini görüşlerini bildirmişlerdir. Bu tutumda yetişen çocukların sınıf içi davranışlarında kendilerini iyi ifade etmede becerilerinin yüksek olduğu görüşünü Ö2;” *Kendilerini daha iyi tanıyıp ifade ediyorlar tanımaktan da şey yani “Ne hissediyorum? Bu duygu beni rahatsız ediyor mu?” ya da “Karşıya bununla ilgili söylemem gereken ne var?” bunlarda da gayet bilinçli bir şekilde. Ailenin evdeki demokratik tutumları okulda da sergileniyor. Bununla ilgili olarak benim bir öğrencim var şu anda. Gayet güzel derste dinleyen, ders esnasında başka hiçbir şeyle ilgilenmeyen, artı kendisine bir şey söylendiğinde de “Arkadaşım dersten sonra konuşabilir miyiz” diyen bir öğrenci 3 sınıf seviyesinde.” şeklinde görüş bildirirken Ö8;” *Sınıf kurallarını çok iyi benimseyen ve arkadaşlarını da uyararak bunları onları kurallara uymaya teşvik eden. Böyle yetişen çocuklar çok güzel ders dinliyorlar, arkadaşlarına zarar vermiyor derste ayağa kalkmıyor diğer arkadaşlarını ders esnasında veya sonrasında rahatsız etmiyor. Her zaman için örnek öğrenciler düşünüyorum da 26 yıllık öğretmenim her zaman bu çocuklar farklı oluyor aile yetiştirmesi çok önemli.”* açıklamalarında bulunmuşlardır. Sınıf içi davranışlarında özgüven duygularının gelişmiş olduğunu, Ö5;” *Arkadaşlarına kıyasla akademik olarak da demokratik tutumda yetişen çocuklar çok daha iyi. Bu zamana kadar ki sınıflarımın birincileri genelde bu ebeveynlerin çocukları oluyor.”**

şeklinde ifade etmişlerdir. Empati kurma becerilerinin yüksek olduğu görüşünü Ö1; *Empati kuruyor, kendisine yapılmasını istemediği şeyleri başkasına da yapmıyor. Karşı tarafın üzülüp kırılabileceğini düşünüyor. Bazen benimle de empati yapıyor.*” Öğretmenim sen çok yoruldun ben senin yerine şunu şunu yapabilirim “diyebiliyor.” ve Ö2;” *Mesela birisi birisiyle konuşurken bile, konuşmasında karşıyı rahatsız eden, empati şeyleri gelişmiş oluyor, rahatsız eden bir şey varsa “Arkadaşım onu ona neden söyledin, o üzülecek” bile diyebiliyorlar. Yani duygularını da çok rahat ifade edebiliyor.*” açıklamalarında bulunmuşlardır. Demokratik tutumda yetişen çocukların sorumluluk alma duygularının gelişmiş olduğu, Ö1;” *Öğretmenin de hoşuna giden öğrenci tipidir bence öğretmeni daha az yorduğu için. Ya da o çocukla konuşulup sorun halledilebilir. Ortada bir sorun varsa, çocuk demokratik olduğu için sizi anlayacak ve ona göre de bir davranış geliştirecektir, diye düşünüyorum. Bu yüzden kesinlikle daha olgun çocuklar. Anneler babalara göre daha demokratik bence, özellikle çalışan anneler çocuklarını ihmal ettiklerini düşündüklerinden.*” açıklamasında yer vermiştir. Bu açıklamaya göre annelerin babalara göre demokratik tutum sergilediği, özellikle çalışan annelerin daha hoşgörülü olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

6. İlgisiz-İhmalkâr Tutuma Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Örneklem grubunda bulunan sınıf öğretmenlerine altıncı soru olarak, sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları ebeveyn tutumlarından ilgisiz-ihmkâr tutumunda yetişen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımalarını belirlemektir. Bu kapsamda katılımcılara “Sizce ilgisiz- ihmalkâr ebeveyn tutumunda yetiştirilen çocukların sınıf içi davranışlarına olan yansımaları nelerdir? (beklenti, iletişim, problem) Bir örnek verebilir misiniz?” araştırma sorusu sorulmuştur.

Tablo 7. İlgisiz-İhmalkâr Tutum Sahip Ebeveynlerin Çocuklarının Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Bulgular

Alt Tema	Katılımcılar
Sorumluluk Alamama	Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11
Akademik Başarısızlık	Ö4, Ö6, Ö8, Ö9, Ö11, Ö5
Davranış Problemi	Ö2, Ö6, Ö5, Ö8, Ö9, Ö11
Kılık-Kıyafet-Malzeme Eksikliği	Ö3, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10
İçine Kapanıklık-Sessiz	Ö1, Ö8, Ö9
Olgunluk	Ö1, Ö2

Tablo 7 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin ilgisiz-ihmkâr ebeveyn tutumunda yetişen öğrencilerinin sınıf içi davranışlarına altı öğretmen öğrencilerinin sorumluluk alamadıklarını, altı öğretmen davranış problemi yaşadıklarını, altı öğretmen akademik başarının düşük olduğunu, beş öğretmen eğitim sürecinde materyal ve kılık-kıyafet eksiklikleri davranış haline getirdiğini, üç öğretmen içine kapanık-sessiz davranışı gösterdiklerini, iki öğretmen ise ebeveynlerin ihmalkâr tutumuna karşı öğrencilerinin akranlarına kıyasla olgun davranışlar gösterdiği görüşlerini bildirmişlerdir. Sınıf içi davranışlarda çocukların sorumluluk alamama davranışı gösterdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu tutumda yetişen öğrencilerinde sıklıkla davranış problemi ile karşılaştığını özel okulda çalışan Ö2;” *Mesela doktor ailelerde anne baba doktora ya da tam gün çalışan, nöbete giren bir ailede yetişen çocuk varsa ilgisizlik kendiliğinden geliyor. Yani anne baba ona yetemiyor zaten. Belli bir yerde de kendi haline bırakmakta yarar görüyor. Buradaki ilgisizliğin sonucu da davranış olarak çocuk her şeyi*

yapabileceğini düşünüyor, çünkü evde ona ilgisizliğin getirdiği bir şey var, gözlemlenmiyor. Yanlış olan davranışlarında uyarılmıyor ya da ona, bunların böyle yapılmaması gerektiğini söylenmiyor. Artı uyarılar çok fazla. İlgisiz ailelerde telefon, tablet, televizyon gibi uyarıcılarla çocuk iç içe çünkü bunlarla vakit geçiriyor aile onunla çok fazla ilgilenmediği zaman. Oradan da sınırsız bir şekilde süzgeçten geçmemiş şekilde aldığı, toplumsal olarak yanlış, aslında yaşına uygun olmayan şeyler bile çocukta okulda açığa çıkıyor. Küfür oluyor. Arkadaşlarına karşı yaşından büyük konuşmalar yapabiliyor veya ilgi alanları değişiyor. Yani diğer çocuklar için bir dizinin bir anlamı yokken o, büyüklerin seyrettiği bir diziyile ilgili yorumlar yapabiliyor ve orada gördüğü olumsuz davranışları arkadaşlarına karşı uyguluyor. Ve anladığım kadarıyla da ilgisizliğin verdiği bir şey bir de kendini değersiz hissediyor. Yani çocuk ne yaparsa yapsın dikkat çekmeye çalışıyor bu sefer, olumsuz davranışlar sergilemeye başlıyor. Sınıfta ciddi problem teşkil ediyor.” görüşüne yer verirken, Ö9;” Her mezun ettiğim sınıfta bu tür veliler çokça oluyor. Çok çocuk sahibi olan ailelerde bunu görüyorum. Çocuğun okulda ne yaptığından bile haberi yok. İlgisizler çocuklarına karşı. Bir kere bu çocuklar hem fiziksel olarak yalnızlar hem duygusal olarak yalnızlar...yalnız hissediyorlar yalnızlığa itiliyorlar. Kendini sınıftan soyutluyor ki bu aslında velilin suçu. Hiç ilgilenmediği için.” açıklamalarında yer vermiştir. Ebeveynlerin ihmalkâr tutumuna karşı öğrencilerinin akranlarına kıyasla daha olgun davranışlar gösterdiği görüşünü Ö1;” İlgisizlik, çocuğuyla hiç ilgilenmeyip kendi haline bırakan aile. O da yine çocuğun kendisine kalmış olabiliyor biliyor musunuz? Bazı çocuklar ilgisizlikle daha çabuk büyüyebiliyor. Çünkü her işini kendin yapmak durumunda kaldığı için bu, bazı çocuklarda artı olarak çocuğa yansiyabiliyor.” ifadesinde yer vermiştir.

7. Veli Rollerinde Gözlenen Farklılıklara İlişkin Bulgular

Örneklem grubunda bulunan sınıf öğretmenlerine yedinci soru olarak, sınıf öğretmenlerinin meslek hayatlarında karşılaştıkları ebeveyn tutumlarında anne ve baba veliler de farklılıkları belirlemeye yöneliktir. Bu araştırma sorusu ile ilgili olarak katılımcılara “Velilerinizde görülen ebeveyn tutumları dikkate alındığında sizce bu tutumlar anne ve baba rollerinde ne tür farklılıklar gözlemlemektesiniz? Açıklar mısınız?” sorusu yöneltilmiş, konu hakkında derinlemesine bilgi toplamak amacıyla öğretmenlerden konuya ilişkin örnekler vermelerini, karşılaştıkları ebeveyn tutumunda velilerinin cinsiyet durumuna göre değişiklik gösterip göstermediğini görüşlerini paylaşmaları istenmiştir.

Tablo 8. Velilerde Gözlenen Farklılıklara İlişkin Bulgular

Alt Tema	Katılımcılar
Annenin Baskın Rolü	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö11
Babaların Sürece Dahil Olamayışı	Ö1, Ö2, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10
Ebeveyn Tutumlarındaki Tutarsızlık	Ö2, Ö4, Ö5, Ö9, Ö11
Babanın Destekleyici Rolü	Ö1, Ö3, Ö4, Ö7

Tablo 8 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin görüşleri incelendiğinde yedi öğretmen annenin çocuğun hayatında baskın rol oynadığı, altı öğretmen babaların eğitim sürecine dahil olmamasını, beş öğretmen ebeveyn tutumlarında tutarsızlık olduğu bu durumun çocuğu olumsuz etkilediği görüşünü, dört öğretmen ise babanın eğitim sürecinde destekleyici rolünün çocuğun üzerinde olumlu etki ettiği görüşünü bildirmişlerdir. Ebeveyn tutumlarının anne ve baba velilerde gözlenen farklılıklara annenin süreçte baskın bir rol oynadığı görüşünü Ö5;” Anne veliler daha tutucu daha ilgili. Daha koruyucu tutum sergiliyor. Anne veliler her şeyin içinde olmak istiyorlar, her şeyi kendileri yönlendirmek istiyorlar. Özellikle son dönemde anne veliler

çocuğun ne yapıp ne yapmaması ne zaman gelip ne zaman gelmemesi, hangi dersi yapıp hangi dersi yapmaması... Yani çocuğun her türlü faaliyetine katılmak istiyor. Her türlü faaliyetinde yer almak istiyor, söz almak istiyor. Ya da daha koruyucular, işte çocuğum sözel olarak ya da işte en ufak başka anlamlarda "Çocuğuma şöyle yapmayın böyle yapmayın. Çocuğum şunu sevmiyor bunu sevmiyor. Çocuğum şunu yemez bunu yer. Benim çocuğum sürekli dışarı çıkmak ister, hava almak ister. Fazla yerinde oturamaz şunu yapmak ister" gibi sürekli böyle koruyor, çocuğunu koruyor." şeklinde ifade ederken Ö1;" Anneler daha çok çocuklarıyla birlikte ilgilendikleri için, anneler daha çok yüz göz oluyor çocuklarıyla. Ve bu da çocukların eğitiminden öğretiminden sadece anne sorumluymuş konumuna getiriyor. Anne çok çaresiz kaldığında babayı öcü gibi gösteriyor, işte "Baban gelince söyleyeceğim ödevini yapmadın. Ödevini yap babana söylerim" Görüşlerine yer vererek annenin eğitim sürecinde baskın olduğu ve çocuğun sorumluluğunun annenin üzerinde olduğu görüşlerine yer vermişlerdir.

Babaların çocuğun eğitim sürecine dâhil olmaması görüşünü Ö6;" babalar hep arka planda. Baba işten geliyor yorgun, ilgilenmiyor. Bunu bahane ediyor." Ö10; Babaların daha geri planda kaldıklarını ve sürecin içine dahil olmadıklarını gözlemliyorum. Ö8;" Yıllardır hep babalar biraz daha geri planda kalıyor günümüzde biraz değişse de hala aynı. Babalar, anneler kadar ilgilenmiyorlar çocuklarıyla, ben o şekilde görüyorum." Ö1;" Şimdi babalarla çok muhatap olmuyorum açıkçası babalar rahatlar. Ama maalesef bizim Türk toplumunda babalar kendilerini "Ben dışarıda yoruldu geldim. Çocuklar ben gelmeden ödevini yapsın. Bana dokunmayın" havasında. Bunu doğru bulmuyorum." şeklinde ifade etmişlerdir.

Ebeveyn tutumlarında tutarsızlık olduğu görüşünü Ö2;" bir aile içerisinde sadece tek tutum sergilenmiyorlar. Anne babalar farklı tutumlar sergileyebiliyorlar. Baba kendisinin demokratik olduğunu düşünüürken, anne daha otoriter bir şekilde evin içerisinde kurallar koyabiliyor. Anne babanın arasındaki farklılıklar çocukta da farklılıkları ortaya çıkarıyor. Çocuk bu sefer diyor ki "Annem varsa ben böyle davranırım, bunu yaparım. Babam varsa, böyle davranırım". O zaman ne oluyor? Çocuk kişiye göre davranış geliştiriyor. Öğretmen okulda farklı şeyler istiyor, anne farklı, baba farklı. Artı bu ailedeki farklılıklarda velilerden ikisinin ayrı ayrı gelip öğretmenden talepleri bile farklı oluyor. Ebeveyn tutumlarındaki farklılıklar veliler arasında da soruna neden oluyor. Çocuklar arasında bir davranışı ya da birbirlerine karşı bir sorun olduğunda iki velinin o soruna bakışı farklı oluyor. Bir tanesi mesela "Yapabilir, çocuktur" derken, öbürü için bu büyük bir olay teşkil edebiliyor. Sorun olarak karşımıza çıkabiliyor" görüşünü bildirmiştir.

Babanın eğitim sürecinde destekleyici rolünün çocuğun üzerinde olumlu etki ettiği görüşünü Ö7;" Ama şunu söyleyebilirim, baba ilgilirse çocuk daha iyi. Davranış olarak da iyi, dersler konusunda da iyi. Ben Tathcık'ta çalışırken, çocuğun durumu çok iyiydi. Bir zaman sonra çocuğun durumu kötüleşmeye başladı. "Ne oldu?" dedim. Her zaman babasının ilgilendiğini biliyordum, "Babam işsiz öğretmenim" dedi. O baba da morali bozuk olduğu için ilgilenememiş. Yani o yüzden biliyorum, baba önemli." şeklinde ifade etmişlerdir.

8. Sınıf Öğretmenlerinin Velilerden Beklentisine İlişkin Bulgular

Araştırmada cevabı aranan son soru, sınıf öğretmenlerinin velilerinden beklentilerini belirlemeye yöneliktir. Bu araştırma sorusu ile ilgili olarak katılımcılara “Bir öğretmen olarak velilerinizden beklentileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Tablo 9. Sınıf Öğretmenlerinin Velilerden Beklentisine İlişkin Bulgular

Alt Tema	Katılımcılar
İş birliği ve Etkileşimde Olma	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11
Çocuğun İlgisi/İhtiyaçlarına Duyarlı Olma	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10
Saygı Duyma	Ö1, Ö3, Ö5, Ö7
Rol Model Olma	Ö5, Ö6, Ö9, Ö10
Öğretmene Müdahale Etmeme	Ö1, Ö5, Ö6, Ö8
Etkileşimli Kitap Okuma	Ö5, Ö9, Ö11
Çocuğun Öğretmene Karşı Düşüncelerini Etkilememe	Ö2, Ö4

Tablo 9 incelendiğinde bu kapsamda dokuz öğretmen velilerinden iş birliği ve etkileşimde olmalarını, sekiz öğretmen çocuklarının ilgi/ihtiyaçlarına karşı duyarlı olmalarını, dört öğretmen kendilerine saygı duymalarını, dört öğretmen çalıştıkları yaş grubu çocukların taklit etme davranışı gösterdiklerini bu doğrultuda velilerinden çocuklarına rol model olmaları gerekliliğini, dört öğretmen velilerinden mesleğine müdahale etmemelerini, üç öğretmen çocuklarıyla etkileşimli kitap okumalarını, iki öğretmen çocuğun öğretmene karşı düşüncelerini etkilememelerini gerektiği görüşlerini bildirmişlerdir. Süreç boyunca velilerinden iş birliği ve etkileşimde olmalarını isteyen Ö2; “Bir öğretmen olarak velilerden beklentim; okulun yapıcı davranışlarının evde desteklenmesi. Yani ilkokuldaki öğretmenin okulda yaptıklarının evde bozulması demek, çocuk açısından eğitim olarak çok fazla bir şey kazandırmıyor çocuğa. E bütünlük içerisinde olması gerekiyor. Öğretmenle iş birliği yapması gerekiyor. Bunun için uğraşıyoruz. Herkes veli olarak çocuğunun iyiliğine çalıştığımızı düşünerek, bizim karşımızda değil öğretmenin yanında yer alarak birlikte ve okulla beraber eğer eğitim öğretim faaliyetlerini götürürse, veli öğretmenin söylediklerine değer vermeli.” görüşüne yer vererek iş birliği halinde olmalarını istemeye dikkat çekerken Ö4; “Başkalarıyla konuşmak yerine gelsinler birlikte çözelim bir şeyi, ortaklaşa karşılıklı veli alışverişimiz olsun. Bunu yapan velilerimle öğrencinin başarısı daha çok yükseliyor, ama uzak kalan ama arkamdan başkalarına sorunlarını yansıtan velilerle bir arpa boyu yol alamıyoruz maalesef.” şeklinde belirtirken, Ö5; “Öncelikle ilk beklentim saygı. Gerek işime gerekse de kişiliğime. Bazı veliler o kadar üslupsuz ve tepeden konuşuyorlar ki. Saygısızca tavırlar, yargılamalar. Sen bana saygı duymazsan ben senin çocuğuna nasıl saygı duyabilirim. Bu saygısızlık çocuğa da yansıyor. Her istediği olsun hep onun çocuğu olsun işime karışmasınlar başka da hiçbir şey beklemiyorum inanırım.” Ö4; “Yani öncelikle evde öğretmen hakkında kötü tutumları olsa bile bunu çocuklarına yansıtmamalarını bekliyoruz. Ben bunu hep ilk toplantılarımda da söylüyorum. İlk tanıştığım zaman diyorum ki “Bakın ben farklı bir insanım. Beni sevmeyebilirsiniz, nefret de edebilirsiniz. Yani hoşunuza gitmeyebilir davranışlarım konuşmalarım ama ben bu çocuğun öğretmeniyim. Günümün altı saatin onunla geçiriyorum. Benim için sizin nefret etmeniz önemli değil, ama çocuk nefret ederse siz sıkıntı çekeceksiniz, ben de burada çekeceğim. Ne sıkıntı yaşarsak yaşayalım, lütfen gelin benimle halledin. Bir sıkıntınız olduğunda, eleştiriniz olduğunda her zaman kapım açık, telefonum açık. Bunu çocuğunuza lütfen yansıtmayın ki onun tutumu okula ve bana karşı değişmesin. Okulu severek gelsin.” şeklinde ifade etmişlerdir.

TARTIŞMA / SONUÇ / ÖNERİ

Bu araştırmada, ebeveynlerinin tutumlarının özel ve devlet okullarının ilkökul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin davranışlarına nasıl yansıdığını, öğretmenlerin görüşleri alınarak ortaya koymaya çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre aşağıdaki görüşlere ulaşılmıştır. Ebeveyn tutumlarına göre istendik ve istenmedik davranışlar olmak üzere iki tür davranış sergiledikleri ifade edilmiştir. Ayrıca araştırmada çocukların davranışlarındaki bu farklılıklarda velilerin takındığı ebeveyn tutumlarının büyük etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte çocuğun yetiştiği çevrenin, ailenin bağlı olduğu kültürel özelliklerin de etkili olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre sınıf öğretmenleri öğrencilerinin, sınıf içi davranışlarında ailelerinin takındığı ebeveyn tutumlarının çocukların davranışlarına doğrudan yansıdığı ifade edilmiştir.

Bu konuyla alakalı olarak Yaprak (2007) yaptığı çalışmada çocukların kişiliklerine, benlik algılarına ve başkalarıyla olan ilişkilerindeki davranışlarına ailelerinden gördükleri tutum ve davranışların etkili olduğunu vurgulamıştır. Bunun yanında çocukların duyarlı, mutlu, mutsuz, kaygılı, ilgili, sorumluluk sahibi olmalarında aile içerisindeki tutum ve davranışların önemli rol oynadığını tespit etmiştir. Ayrıca çocukların anne ve babalarından gördüklerini başkalarına yansıttığı ifade edilmiştir. Yaprak (2007)'in araştırmasının sonucu ile bu araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlar örtüşmektedir.

Araştırmanın sonucunda çalışan annelerin çocuklarına karşı izin verici, hoşgörülü ve koruyucu tutum sergilediği görüşüne yer verilmiştir. Bunun sebebi onları ihmal ettiklerini düşünmeleridir. Bu bulgu Şanlı (2007) ve Yavuzer (2001)'in görüşleriyle benzerlik göstermektedir. Bornstein ve Zlotnik (2008) ise, çalışan annelerin çalışmayan annelere göre daha demokratik olduğunu saptamışlardır. Bu sonuç çalışmada elde edilen sonuçlarla ters düşmektedir. Bu durum araştırmanın çalışma grubunun küçük bir örneklemeden ibaret olması ve çalışmanın nitel araştırma yöntemlerine göre yapılmış olmasından kaynaklanmış olabilir. Alpoğuz (2014), ilköğretim 2, 3, 4 ve 5. sınıf öğrencileri ile yaptığı çalışmada gelir düzeyi yüksek olan ebeveynlerin demokratik tutumu benimsedikleri gelir düzeyi düşük ebeveynlerin ise otoriter tutumu benimsediklerini tespit etmişlerdir.

Yörükoğlu (2007) ise aile ortamında bireylerin birbiriyle iyi ilişkilere sahip olması, çocuğun kimlik edinmesinde ve olgunlaşmasında etkili olduğunu ve bu durumun çocukta güven duygusunun artmasını, kabul ve destek görmesini sağladığını belirtmektedir. Ayrıca aile içerisinde anlayış gören öğrencilerin bunu kendi çevresine de yansıttığı, ilişkilerinde hoşgörülü davrandığı ve sorumluluk sahibi bireyler olduğu yönündeki görüşleri araştırma sonucunu destekler niteliktedir. Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre sınıf öğretmenlerinin meslek hayatlarında ilgisiz-ihmalkâr ve koruyucu ebeveynlerle sık karşılaştıkları belirtilmiştir. Yapılan çalışmada ilgisiz ihmalkâr tutuma sahip velilerin daha çok devlet okulunda, aşırı koruyucu tutum benimseyen velilerin ise özel okullarda daha sıklık gösterdiği ifade edilmiştir. İlgisiz ihmalkâr ebeveynler, çocukla etkileşimini mümkün olduğunca en az seviyede tutmaya çalışırlar. Dolayısıyla ailenin çocuktan beklentisi düşük olmaktadır. Bu şekilde yetişen çocuklar, dürtü kontrolü zayıf, düşük akademik başarıya sahip, kendini hoş gören, sorumluluk alamayan çocuklar olarak görülebilir.

Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre aşırı koruyucu tutumda yetişen çocuklarda, aile çocuğa karşı gereğinden fazla kontrol ve özen gösterdiğinden ve çocukların yapabilecekleri gereken görev ve sorumlulukları kendi yaptığından çocuklarda öz güven eksikliği, içine kapanıklık/utangaçlık, durumlara karşı fazla alınganlık/kırılğanlık, isteksizlik gibi özelliklerin görüldüğü bulgulardan elde edilmiştir. Bunun yansırı çocuk ailede gördüğü korumacı tutumu öğretmeninden beklemekte kendisinin yapabileceği bir konuda öğretmeninden veya arkadaşlarından yardım istemektedir. Koruyucu ebeveyn tutumu ülkemizde çok sık rastlanan tutumlardan biridir (Akalin ve İrkin, 2018; Tuzcuoğlu, 2013). Bu tutumda çocuğun çevresinde bulunan yetişkinler çocuğun yapabileceği pek çok şeyi çocuk yorulmasın, zorlanmasın veya üzülmesin diye çocuğun görev ve sorumluklarını kendileri üstlenmektedirler. Çocuklarına karşı bu tutum içerisinde olan yetişkinler çocuğun gelecek yaşantısına oldukça zarar verdiklerinin farkında olmamaktadırlar (Tuzcuoğlu, 2013). Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre aşırı koruyucu anne baba tutumuna sahip aileler çocuklarına karşı sevecen, ilgili ve sıkı bir disiplin göstermektedirler. Araştırma bulgularında dikkat çeken bir diğer unsur da koruyucu tutumda yetişen çocukların, daha sık hastalanması ve akabinde devamsızlık problemi yaşanan öğrenciler olduğu ifade edilmiştir.

Bu çalışmada elde edilen bulgulara göre otoriter tutumda yetişen çocuklar, bir durum veya olay karşısında öğretmenine tamamen itaat etme ve nedeni sorgulamama, kendini ifade edememe, arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle iletişim kurmakta zorluk çekmeleri dolayısıyla sessiz-içine kapanık bireyler olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca bu çocukların özellikleri arasında aşırı kaygı duyma, öğretmen korkusu ve akademik başarısızlık da bulunmaktadır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre demokratik ebeveyn tutumunda yetişen çocuklar, öz güven duygusu yüksek, kendini ifade etme ve empati becerileri gelişmiş, sorumluluk duygusu yüksek ve yaşından olgun davranış gösteren özelliğe sahip bireyler olarak yetiştiği ifade edilmiştir. Bu konuda Kaya ve diğerleri

(2008) eğitim düzeyleri yüksek olan ebeveynlerin demokratik tutumlara sahip oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuç araştırmanın bulgularıyla örtüşmektedir. Bu tutumda yetişen çocuklar kurallara uyma konusunda hassasiyet gösteren, kendinin ve başkalarının haklarına saygı duyan bireyler olarak karşımıza çıkmakta bu yüzden de sınıf içi davranışlarında problem davranış çıkaran çocuklar olmamaktadırlar. Ayrıca bu tutuma sahip çocuklara devlet okullarında neredeyse hiç rastlanılmazken, özel okullarda sayılarının fazla olduğu belirtilmiştir.

Yine araştırmadan elde edilen bulgulara göre aileler, çocuklarına karşı otoriter ebeveyn tutumu takındığında, çocuğa olumsuz rol model olduğu görüldüğü ifade edilmiştir. Çocuk da ailesinde gördüğü sert, baskıcı tavrı modelleme yaparak kendi çevresine yansıtıp olumsuz sosyal ilişkiler kurduğu sınıf öğretmenleri tarafından gözlenmiştir. Bu durum benzer şekilde aşırı hoşgörülü tutuma sahip ailelerin çocuklarında da olumsuz etki yaratmaktadır. Ailesi tarafından koşulsuz kabul gören istediği gibi davranılan çocuklar çevresinden de kendilerine ailesinin davrandığı gibi davranılmasını bekler. Bu tutumda yetişen çocuklar okul ve sınıf kurallarına uymakta zorluk çeker ve sosyal ilişkileri bozulur. Bu iki tutum çocukların saldırgan, öfkeli, çekingen, kaygılı, uyumsuz tavırlar göstermesine neden olurken çocuğun sınıf içi ilişkilerinde de sorun yaşamasına sebep olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, avukatlık, doktorluk, öğretmenlik gibi mesleklerde çalışan ebeveynlerin aynı zamanda öğrenim düzeylerinin de yüksek olmasından, tutumlarının değişebileceğini göstermektedir. Daha fazla güç gerektiren çiftçi ve işçi gibi mesleği olan babaların yorgunluktan dolayı çocuklarıyla fazla iletişim kuramadıklarını göstermektedir. Yapılan araştırmalar anne mesleğiyle tutumları arasındaki ilişkinin önemli olduğunu göstermiştir. Özellikle ev hanımı olan annelerin meslek sahibi olan annelere göre daha koruyucu ve baskıcı tutuma sahip olduklarını belirlenmiştir (Ömeroğlu, 1996; Şendoğdu, 2000).

Bu araştırmada aşırı koruyucu aile ortamında yetişen çocuğun başta özgüven eksikliği, çekingenlik ve kendini iyi ifade edememe gibi davranışların görüldüğü, otoriter bir aile ortamında yetişen çocuğun karşılaşılan durumlara itaatkarlık, sorgulamama, kendini iyi ifade edememe ve içine kapanıklık gibi davranışların görüldüğü, demokratik tutumda yetişen çocuğun sorumlulukların farkında, öz güveni yüksek, kendisinin ve başkasının haklarına saygılı olduğu görüşü ve ilgisiz tutumda yetişen çocukların sınıf içinde problem davranış gösterdiği, sorumluk bilincinin oluşmadığı, okul araç ve gereçlerinde sürekli olarak eksiklerinin olduğu, akademik başarılarının diğer öğrencilere kıyasla daha düşük olduğu ifade edilmiştir. Kılıçarslan'a göre (2008) aile, bireyin beslenme, bakım, sevgi ihtiyacı, duygusal ve psikolojik gelişim, eğitim, kültürel değerleri kazanma, sağlıklı zekâ gelişimini sürdürme gibi temel ihtiyaçlarını karşıladığı birincil yerdir. İlgili alan yazın taramasında, çocuk yetiştirmede ebeveyn tutumu kilit bir rol oynamaktadır. Baskıcı ve hoşgörüsüz tutum benimseyen ailede yetişen çocuklarda özgüven eksikliği vardır. İnsanlar tarafından kolayca yönlendirilmeye müsait ve oldukça hassas bir yapıları vardır. Aşırı hoşgörülü tutuma sahip aile ortamında çocuklar rahat ve şımarıktırlar. Ebeveynlerini kontrol altına alarak onlara hükmeder. Dengesiz, tutarsız, kararsız aile ortamında büyüyen çocuk anne ve babasının durumuna göre hareket eder. Bu çocuklarda öz benlik gelişimi zayıftır, doğru veya yanlış davranışın ayırımını yapamazlar. Demokratik tutuma sahip aile ortamında büyüyen çocuk sosyal, saygılı, özgüvenli ve otokontrolü yüksek bireylerdir. Sorumluluklarının bilinci yüksek girişken ve üretici özelliklere de sahiptirler. Araştırmanın sonuçları bu araştırmanın Kılıçarslan (2008) sonuçlarını destekler niteliktedir. Ailelerin çocuklarına karşı olumlu ya da olumsuz tutumlarının, çocukların sosyal hayatlarında önemli bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aileler çocuklarına karşı otoriter ebeveyn tutumu takındığında çocuğa olumsuz rol model olmaktadır. Çocuk da ailesinde gördüğü sert, baskıcı tavrı modelleme yaparak kendi çevresine yansıtıp olumsuz sosyal ilişkiler kurmaktadır. Bu durum benzer şekilde aşırı hoşgörülü tutuma sahip ailelerin çocuklarında da olumsuz etki yaratmaktadır. Ailesi tarafından koşulsuz kabul gören istediği gibi davranılan çocuklar çevresinden de kendilerine ailesinin davrandığı gibi davranılmasını bekler. Bu tutumda yetişen çocuklar okul ve sınıf kurallarına uymakta zorluk çeker ve sosyal ilişkileri bozulur. Bu iki tutum çocukların saldırgan, öfkeli, çekingen, kaygılı, uyumsuz tavırlar göstermesine neden olurken çocuğun ilişkilerinde de sorun yaşamasına sebep olmaktadır (Özçelik,2020).

Araştırma sonuçları çocuğun sınıf içi davranışlarının ailenin takındığı ebeveyn tutumunu yansıttığını göstermektedir. Ayrıca alan yazın incelendiğinde çeşitli araştırmalar algılanan ebeveyn tutumları ile kişilik özelliklerinin ilişkili olduğunu vurgulamaktadır (Arrindell ve ark. 1999, 2005, Meesters ve ark. 1995, Schlette ve ark. 1998). Araştırmada elde edilen bulgular neticesinde babanın destekleyici rolü, babaların sürece dâhil olamayışı, ebeveyn tutumlarındaki tutarsızlıklar ve annenin baskın rol oynaması sınıf öğretmenleri tarafından ifade edilmiştir. Günümüzde tam gün dışarıda çalışan kadın sayısının giderek artması, bebeğin doğumundan kısa süre sonra çoğu annenin çalışma hayatına dönmesi kadar, kadın-erkek eşitliğinin özellikle gelişmiş ülkelerde yaygın biçimde benimsenmesi, babaları çocuğun yaşamında çok önemli bir yere getirmiştir (Bach, 1946, Akt: Ekşi, 1990). Çeşitli araştırmalarda babanın olumlu ilgisi ve sevgisi ile çocukların akran ilişkilerinde istikrarlı olunmasına liderlik, uyum yeteneği ve olumlu davranış gelişimi arasında ilişkiler bulunduğu gösterilmiştir (Pringle, 1978, Akt: Ekşi, 1990).

Yörükoğlu (1992) ise yoksul ailede çocuk ana babadan ne denli uzak durursa o denli iyidir. Çocuk ancak yaramazlık yaptığında göze görünür. Baba büyük çocuklara pek yüz vermez, okul durumları ile ilgilenmez. Yapılan bu araştırmaya göre, devlet okulundaki baba velilerin çoğunlukla çocukların eğitim-öğretim hayatlarıyla ilgilenmediği, çocuk yetiştirme sorumluluğunu anneye yüklediği belirtilmiştir. Başka araştırmalarda ise anne ve babanın farklı tutumlar sergilemesi ve farklı tutum sonucu çıkan anlaşmazlıklar çocuğun davranışlarını negatif yönde etkileyen bir güç olduğu ortaya konmuştur (İkiz ve Samur, 2016; Dursun, 2010). Yapılan bu çalışmada çocuk yetiştirmede anne ve babanın ortak bir tutumda birlikte rol alması çocukların sınıf içi davranışlarına olumlu yansıdığı ifade edilmiştir. Bu çocuklar özgüven sahibi, sorumluluk bilinci yüksek ve daha mutlu bireyler olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre devlet ve özel okullarda görev yapan öğretmenlerin fikir ayrılığı yaşamadığı, her iki grupta yer alan öğretmenlerin beklenti ve isteklerinin benzer olduğu görülmüştür. Katılımcı öğretmenlerin, velilerinden sürekli iş birliği ve etkileşimde olmalarını, çocuklarının ilgi/ihtiyaçlarına karşı duyarlı olmalarını ve onlara rol model olmalarını, kendilerine saygı göstermelerini ve meslek hayatlarına müdahale edilmemesi beklentisi içinde olduğu ifade edilmiştir.

Öğretmenlerin velilerden beklentilerinin en büyük çoğunluğunun veli çocuk ilişkisiyle ilgili olduğu görülmektedir. Öğretmenler, velilerden çocuklarıyla ilgilenmelerini, çocuklarını takip etmelerini, desteklemelerini, değer vermeleri, sevmelerini, çocuğun ihtiyaçlarını karşılamalarını, ödevlerine destek olmalarını, çocuklarına karşı anlayışlı ve hoşgörülü olmalarını, sorumluluklarını yerine getirmelerini, çocuklarıyla iletişim halinde olmalarını ve sorunlarıyla ilgilenmelerini sıklıkla ifade etmişlerdir. Velilerden öğretmenle iş birliği yapmasını, öğretmene saygılı olmasını, öğretmene müdahale etmemesini, öğretmene destek olmasını ve öğretmene güvenmesini beklemektedirler (Babaoğlu, Çelik ve Nalbant, 2018). Başka bir araştırmada öğretmenler velilerinin kendileriyle en çok iş birliği halinde olmalarını, sadece problem davranış veya durumlarda değil sık sık iletişimde olmalarını, çocuklarıyla daha fazla ilgilenmesi gerektiği belirtmişlerdir (Barge ve Loges, 2003; Gökdere 2013; Yıldız, 2020). Araştırmada elde edilen bulgular bu araştırmanın sonucu ile benzerlik göstermekte olup araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı velilerden, en çok iş birliği ve etkileşimde olmaları beklentisinde olduğu sonucu sınıf öğretmenleri tarafından ifade edilmiştir.

Öneriler

1. Araştırmacılara; ebeveyn tutumlarının öğrenci davranışlarına etkisinin, ilköğretim haricinde diğer eğitim kademelerinde nicel ve karma araştırmalar yapması önerilir.

2. Ebeveynlerin çocuklarıyla daha kaliteli ve sağlıklı ilişkiler kurabilmeleri için demokratik ebeveynler olmaları hususunda kendilerini geliştirmelerinin, çocuğun gelişimine ve akademik hayatına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda ebeveynleri bilinçlendirmek için okullarda alanında uzman kişiler tarafından seminerler düzenlenebilir. Ayrıca yerel ve ulusal tüm kurum ve kuruluşların bu konu üzerinde önemle durması, toplumsal görev bilinciyle program ve projeler üretmesi sağlanabilir.

KAYNAKÇA (REFERENCES)

- Akalın, S., & İrkin, R. (2018). Ebeveynlerin tutum ve davranışlarının çocukluk çağı obezitesi ile ilişkisi. *Izmir Democracy University Health Sciences Journal*, 1(3), 49-62.
- Aksoy, D. B., Kılıç, U. Ş., & Kahraman, G. T. (2009). Asya kültürlerinde ebeveynlik stilleri ve uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18 (2), 14-25
- Alpoğuz, D. (2014). *Algılanan ana-baba tutumlarının ilköğretim öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarına ve Türkçe dersi akademik başarılarına etkisi* [Yüksek Lisans Tezi]. Ahi Evran Üniversitesi.
- Arrindell WA, Akkerman A, Bagés N & ark. (2005) The Short-EMBU in Australia, Spain, and Venezuela: factorial invariance, and associations with sex roles, self-esteem, and Eysenckian personality dimensions. *Eur J Psychol Assess* 21:56–66.
- Arrindell WA, Sanavio E, Aguilar G & ark. (1999) The development of a short form of the EMBU: its appraisal with students in Greece, Guatemala, Hungary, and Italy. *Pers Individ Dif* 27:613–628.
- Au, W. (2007). High-stakes testing and curricular control: A qualitative metasynthesis. *Educational Researcher*, 36, 258-267.
- Aydoğdu, F. & Dilekman, M. (2016). Ebeveyn Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2): 570-585.
- Babaoğlan, E., Çelik, E., & Nalbant, A. (2018). İdeal Öğrenci Velisi Üzerine Nitel Bir Çalışma. *e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 51-65.
- Barge, J. K. & Loges, W. E. (2003) Parent, student and teacher perceptions of parental involvement. *Journal of Applied Communication Research*, 31(2), 140-163.
- Baumrind, D. (1991). The Influence of Parenting Style on Adolescent Competence and Substance Use. *The Journal of Early Adolescence*, 11(1), 56-95.
- Birgin, M. (2012). *Çocuk Eğitiminde Ailenin Önemi*. El Yayınları .
- Candemir, F. A. (2000). *Anne-baba tutumlarının çocuktaki benlik kavramı üzerine etkisi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Çalık, M. ve Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38.
- Çalık, M., Ayas, A. & Ebenezer, J.V. (2005). A review of solution chemistry studies: Insights into students' conceptions. *Journal of Science Education and Technology*, 14(1), 29-50.
- Durmuş, R. (2006). *3-6 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin kişilik özellikleri ile anne-baba tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Dursun, A. (2010). *Okul öncesi dönemdeki çocukların davranış problemleriyle anne-baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*, [Doktora Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Ekinci, S. Z. (2019). *Okul öncesi kurumlarında öğretmen-aile iş birliği ve öğretmenlerin velilerle yaşadıkları sorunlar* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Ekşi, A. (1990). *Çocuk, genç, ana babalar*. Bilgi Yayınevi.
- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental Involvement and Students' Academic Achievement: A Meta-Analysis. *Educational Psychology Review*. 13(1), 1–22. <https://doi.org/10.1023/A:1009048817385>
- Finfgeld, D. L. (2003). Metasynthesis: The state of the art-so far. *Qualitative Health Research*, 13(7), 893-904.
- Goodall, J. (2013). Parental Belief and Parental Engagement: How Do They Interact ? *Journal of Beliefs and Values*, 34, 87-99.
- Gökçe, E. (2000). İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 204-209.
- Gökdere, E. (2013). Öğretmen Beklentilerinin Yönetimi. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(5), 179-183.
- Hoskins, D. (2014). Consequences of Parenting on Adolescent Outcomes. *Societies*, 506-531.

- Kaya, A., Bozaslan, H. & Genç, G. (2012). Üniversite öğrencilerinin anne-baba tutumlarının problem çözme becerilerine, sosyal kaygı düzeylerine ve akademik başarılarına etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18:208-225.
- Kılıçarslan, F. (2008). *Çocuğumu Nasıl Eğitmeliyim*. (1. Baskı). Turkuaz Kitaplığı.
- Kocayörük, Ş. (2016). Parental Involvement and School Achievement. *International Journal of Human and Behavioral Science*, 2(2).
- Meesters C, Muris P, & Esselink T (1995) Hostility and perceived parental rearing behaviour. *Pers Individ Dif* 18:567–70.
- Ömeroğlu, F. (1996). *Okulöncesi dönemde çocuğun terbiyesinde annenin rolü ve annelerin çocuk yetiştirme tutumları (anne tutumlarının demografik bilgilere göre farklılaşp farklılaşmadığına ilişkin bir araştırma)*, [Yayınlanmamış Doktora Tezi], Marmara Üniversitesi.
- Özçelik, A (2020). *Kaynaştırılmış ortamdaki normal gelişim gösteren çocukların öğrenme güçlüğü olan akranlarına karşı tutumlarının incelenmesi (Pendik örneği)*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Üsküdar Üniversitesi.
- Özden, M. ve Saban, A. (2019). Nitel araştırmalarda paradigma ve teorik temeller. A. Saban ve A. Ersoy (Ed), *Eğitimde nitel araştırma desenleri içinde* (s. 1-31). Anı Yayıncılık.
- Patton, M. Q. (2005). *Qualitative research*. John Wiley & Sons, Ltd
- Şahin, F. T., & Özyürek, A. (2008). 5-6 Yaş Grubu Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Demografik Özelliklerinin Çocuk Yetiştirme Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 395-414.
- Şanlı, D. (2007). Annelerin çocuk yetiştirme tutumlarını etkileyen etmenlerin incelenmesi [Yüksek Lisans Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Şendoğdu, M. C. (2000). *Anaokuluna devam eden 5-6 yaş çocuklarının anne babalarını algılamaları ile anne babaların kendi tutumlarını algılamaları arasındaki ilişki* [Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Şirin, S. (2019). *Yetişin Çocuklar* (30 b.). Doğan Egmont Yayıncılık.
- Tuzcuoğlu, N. (2003). *Bir Aile Olmak: Anne Baba Olmanın Altın Kuralları*, Morpa Yayınları.
- Üredi, I., & Erden, M. (2009). Öz-Düzenleme Stratejileri ve Motivasyonel İnançlarının Yordayıcısı Olarak Algılanan Anne Baba Tutumları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(4), 781-811.
- Walsh, D. & Downe, S. (2005). Meta-synthesis method for qualitative research: A literature review. *Journal of Advanced Nursing*, 50(2), 204-211.
- Yaprak, B. (2007). *İlköğretim öğrencilerinin algıladıkları anne-baba tutumunun diskriminant analiziyle belirlenmesi ve benlik saygısı ile olan ilişkisinin değerlendirilmesi üzerine bir uygulama* [Yüksek Lisans Tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Yavuzer, H. (1998). *Çocuk Psikolojisi* (16.Basım). Remzi Kitabevi
- Yavuzer, H. (2013). *Çocuk ve Ergen Eğitiminde Anne Baba Tutumları* (4.Baskı). Timaş Yayınları.
- Yıldırım, A. & Şimşek, B. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, (11b). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, A. (2004). Ebeveyn Tutumları ve Saldırganlık. *Polis Bilimleri Dergisi*, 131-150.
- Yılmaz, H. (2020). Possible Result of Extreme Parenting: Power of Helicopter Parenting Attitude to Predict Ego Inflation. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 523-554.
- Yörükoğlu, A. (2007). *Aile ve Çocuk*. (7. Baskı). Özgür Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Every child grows up observing the behavior of the family members in whom he grows up and interacts towards him, or the way family members behave with each other. The child acquires similar behaviors through imitating what he sees and learns over time. Every family has different biological, social and cultural differences. Therefore, children who grow up in different families have different behavior patterns. This study aimed to reveal the reflections of the dominant parental attitudes of these children growing up in different

Materials and Methods: According to the opinions of classroom teachers, this research, which aims to examine in depth the behaviors of parents with different parental attitudes and the reflections of their children's behaviors caused by these parental attitudes in the classroom, has been designed as a basic qualitative research from qualitative research methods. The research was conducted with 11 classroom teachers, private and public schools, who are working in the central districts of Konya province in 2020-2021. Criterion sampling, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the participants of the research. A semi-structured interview form was developed by the researcher in order to get the information and opinions of the participants about the sub-problems of the research. All interviews were conducted face-to-face with teachers. In addition, during the interview, the participating teachers were informed that a voice recorder would be used and there was no negative response. January February 2022 These interviews with teachers were conducted between January and December 2022. The names of the teachers were not used in the study for ethical reasons. Teachers are coded as "Ö1, Ö2, Ö3, Ö4...". In the research, the data obtained by asking classroom teachers the questions contained in the semi-structured interview form prepared for the purpose of the research were analyzed by thematic analysis method.

Findings: *Findings Related to the Effects of Different Parental Attitudes on Classroom Reflections*

They found that undesirable behaviors such as non-compliance with school rules, aggression, constant, excuses, and other characteristics such as compliance with rules, awareness of taking responsibility, and being organized and planned are reflected in the classroom.

Findings on the Parental Attitudes that Classroom Teachers Encounter Most Often in Their Professional Lives

Classroom teachers stated that they encountered nine teachers, apathetic-neglectful parent attitude, seven teachers overprotective parent attitude, three teachers authoritarian-oppressive parent attitude, two teachers permissive parent attitude and one teacher democratic parent attitude in the parental attitudes they encountered.

Findings on the In-Class Behavior of Children of Parents with Authoritarian Parental Attitude

When the reflections of classroom teachers on the classroom behaviors of their students who grew up in an authoritarian parental attitude were examined, five teachers expressed their inability to express themselves, five teachers were silent-introverted behavior, five teachers were submissive-non-questioning behavior, four teachers expressed excessive anxiety caused by their students, three teachers were academic failures, three teachers were problem behaviors, two teachers were unable to think creatively, and two teachers were afraid of teachers.

Findings on the In-Class Behavior of Children of Parents with Overprotective Parental Attitude

Classroom teachers show their students who have grown up in an overly protective parent attitude to reflect on classroom behavior, seven teachers are unable to take responsibility, five teachers are academic failures, five teachers expect the student to have a protective attitude from the teacher, five teachers show reluctant attitude in their students' school life, four teachers have communication problems both with themselves and their friends, three teachers show feisty-fragile behavior, three teachers show introverted-shy attitudes, two teachers reported that they had health problems due to the meticulous and sensitive behavior of the family and that this situation affected the school absences of their students.

Findings on the In-Class Behavior of Children of Parents with Democratic Attitudes

Classroom teachers have high self-expression skills, seven teachers have shown behavior to comply with classroom and school rules, seven teachers have developed feelings of self-confidence, six teachers have shown behavior to respect the rights of themselves and others, five teachers have high academic achievement, four teachers have empathy skills, four teachers have developed feelings of responsibility, eight teachers have high self-expression skills, seven teachers have shown behavior to comply with classroom and school rules, seven teachers have developed feelings of self-confidence, five teachers have high academic achievement, four teachers have developed feelings of responsibility, four teachers have developed self-esteem, four teachers have developed self-esteem, four teachers have developed self-esteem, four teachers have developed self-esteem, four teachers have developed self-esteem, four teachers have developed self-esteem, four teachers have developed self-esteem, three teachers reported their opinions that they showed mature behaviors compared to their peers.

Findings on the In-Class Behavior of Children of Parents with Apathetic-Negligent Attitude

Classroom teachers' reflections on the classroom behavior of students raised in an apathetic-negligent parent attitude, six teachers reported that their students could not take responsibility, six teachers had behavioral problems, six teachers had low academic achievement, five teachers turned material and clothing deficiencies into behavior during the educational process, three teachers showed introverted-silent behavior, and two teachers reported their views that their students showed mature behavior compared to their peers against the neglectful attitude of parents. It has been found that children show an inability to take

Findings regarding the Differences Observed in Parent Roles

When the opinions of classroom teachers were examined, seven teachers reported that the mother plays a dominant role in the child's life, six teachers reported that fathers should not be involved in the educational process, five teachers reported that there is a discrepancy in parental attitudes, this situation negatively affects the child, and four teachers reported that the father's supportive role in the educational process has a positive impact on the child.

Findings regarding the Expectations of Classroom Teachers from Parents

In this context, nine teachers reported that their parents should cooperate and interact, eight teachers should be sensitive to their children's interests/needs, four teachers should respect themselves, four teachers showed imitation behavior of children of the age group in which they work, accordingly, parents should be role models for their children, four teachers should not interfere with their parents' profession, three teachers should read interactive books with their children, two teachers should not influence the child's thoughts towards the teacher.

Discussion: When the results of the studies obtained in the literature with many of the findings obtained from the research were examined, it was seen that they showed similarities with the results obtained from this research.

Conclusion and Suggestions:

- According to parental attitudes, it has been stated that they exhibit two types of behavior: we are wanted and unwanted behaviors
- As a result of the research, it has been stated that working mothers exhibit a permissive, tolerant and protective attitude towards their children.
- In children who grow up with an overly protective attitude, it was obtained from the findings that traits such as lack of self-confidence, introversion / shyness, excessive sensitivity / vulnerability to situations, reluctance were observed in children, as the family shows excessive control and care towards the child and children do the necessary tasks and responsibilities on their own..
- According to the findings obtained in this study, children who grow up in an authoritarian attitude will be quiet-withdrawn individuals due to their ability to completely obey their teacher in the face of a situation or event and not to question the reason, inability to express themselves, difficulty communicating with friends and teachers.
- According to the findings obtained from the research, it has been stated that children who grow up in a democratic parental attitude grow up as individuals with a high sense of self-confidence, developed self-expression and empathy skills, a high sense of responsibility and mature behavior from their age.
- According to the findings obtained from the research, it has been stated that when families adopt an authoritarian parental attitude towards their children, it is seen to be a negative role model for the child. The child was also expressed by the classroom teachers who modeled the harsh, oppressive attitude he saw in his family, reflected it to his environment and formed negative social relationships.

Suggestions

- It is recommended for researchers to conduct quantitative and mixed studies on the effect of parental attitudes on student behavior at other levels of education other than elementary school.
- It is believed that parents developing themselves to be democratic parents in order to establish better quality and healthy relationships with their children will contribute to the child's development and academic life. In this context, seminars can be organized by experts in the field at schools to raise awareness of parents